९६२ सांकेतांक क्र 19830822

309 बी-3/8e 25

परिपत्रक
=======

क्र.कॅान/एल.आर.१२७/सी-१/८३
पुणे दि. २९-८-८३

विषय :- तक्रारी अर्ज चौकशी - चौकशीकामी कालमर्यादा ठरविण्याबाबत.

कार्यान्वित एकत्रीकरण योजनेवरील प्राप्त तक्रारी अर्जांची चौकशी होऊन त्यानुसार दुरुस्त योजना मंजूर होण्यास व [illegible] अनुसरण काम पूर्ण होण्यास बराच कालावधी जातो. कांही अर्ज प्रकरणी तर ५ ते ८ वर्षांचा [illegible] कालावधी लागलेला आहे. या दिरंगाईमुळे खातेदार शासनाकडे / लोकायुक्तांकडे विलंबाबाबत [illegible] तक्रारी मांडतात. असे दिसून आले आहे, की, कांही सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी/एकत्रीकरण अधिकारी यांचे कार्यालयात तक्रारी अर्ज प्रकरणे अनेक महिने / अनेक वर्षे कांहीही कार्यवाही न करता प्रलंबित ठेवली जातात. तसेच चौकशी करतेवेळी तक्रारीस अनुसरून चौकशी न करता वेगळ्याच [illegible] चौकशी केली जाते आणि प्रकरणास वेगळेच वळण लागते. चौकशीसाठी गावी गेल्यावर आवश्यक त्या सर्व बाबींची चौकशी न करता प्रकरणे अपु-या चौकशीने सादर केली जातात. त्यामुळे पुन्हा पुन्हा गांवी जाऊन चौकशी करावी लागते. वरिष्ठ कार्यालयातून वेगवेगळे मुद्दे उपस्थित करून अनेकवेळा कनिष्ट कार्यालयास प्रकरणे परत केली जातात. ही प्रकरणे जुनी असली तरी कनिष्ठ कार्यालयात प्रत्येक वेळेस अनेक महिने प्रकरणे नविन समजून ठेवली जातात. दुरुस्ती प्रस्तावासोबत आवश्यक ते सर्व कागदपत्र न जोडता प्रस्ताव सादर केले जातात. त्यांची पडताळणी सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांचे स्तरावर काळजीपूर्वक केली जात नसल्याने त्यात अनेक उणीवा रहातात. अशा अनेक वेगवेगळ्या कारणांमुळे तक्रारी अर्ज चौकशी प्रकरणी अंतिम कार्यवाहीस फारच विलंब होतो, आणि पर्यायाने अर्जदारास अपेक्षित न्याय मिळण्यास विलंब झाल्याने ते या चौकशी कार्यपद्धतीबाबत वारंवार तक्रार मांडतात. शासन स्तरावरही अशा अनेक तक्रारी मांडल्या गेल्या असून विधानसभेतही अनेक आमदारांनी याबाबत प्रश्न उपस्थित करून चौकशी कार्यपद्धतीबाबत आणि होणा-या विलंबाबाबत नाराजी व्यक्त केली आहे. जनमानसातही या होणा-या विलंबामुळे एकत्रीकरण योजनेबाबत गैरसमज निर्माण होतात. सबब चौकशी कार्यपद्धतीत सुधारणा होणे आवश्यक असून त्यासाठी विहित कार्यपद्धती ठरविणे आवश्यक झाले आहे. सबब या बाबत खालील आदेश देण्यात येत आहेत.

१) इकडील क्र.कॅान/एल.आर.१२७, दि.७-११-६७ मधील परिच्छेद ३ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे उपसंचालक भूमि अभिलेख तथा जमाबंदी आयुक्त पुणे यांनी आदेश दिल्याशिवाय कोणत्याही अर्जाची चौकशी एकत्रीकरण अधिकारी/सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी किंवा त्यांचे अधिनस्त कर्मचा-यांनी गांवी जाऊन करु नये. दिनांक ७-११-६७ रोजी आदेश देऊनही अनेक अर्ज प्रकरणी अशी विनाआदेश चौकशी झाल्याचे / केल्याचे तपासणीवेळी निदर्शनास आले आहे. सबब यापुढे असे घडल्यास आदेशाविना चौकशी करणा-यांविरुद्ध कडक कारवाई करण्यात येईल. हे आदेश वेगवेगळ्या प्रसिद्धीकरणावरील प्राप्त हरकती अर्जांच्या [illegible] लागू नाहीत. याची नोंद घ्यावी.

२) उपसंचालक भूमि अभिलेख यांनी प्राप्त अर्जांची [illegible] छाननी करुन मंजूर योजना सदोष आहे व अर्जकामी चौकशीची आवश्यकता आहे, याबाबत खात्री करुन घ्यावी. आवश्यक ते कागदपत्र अर्जासोबत जोडल्याची [illegible] अर्ज चौकशीसाठी पाठविण्याचा आहे. तक्रारीनुसार ज्या कागदपत्रांची आवश्यकता [illegible] कागदपत्रांची मागणी अर्जदाराकडून करु नये. या कार्यालयाकडून [illegible] पाठविण्याचा अर्ज (अधिकार अभिलेख [illegible] अर्ज वगळून अन्य अर्ज) [illegible] परस्पर पाठवावा [illegible] एकत्रीकरण अधिकारी यांना [illegible] या कार्यालयाकडूनही केली जाईल. पत्राची प्रत एकत्रीकरण अधिकारी [illegible] अभिलेख यांनाही देण्यात [illegible]

३) विलंब [illegible]

S-243

अधिकार अभिलेखाबाबतच्या तक्रारींची चौकशी अनुक्रमे सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी/ व एकत्रीकरण अधिकारी यांनी करण्याविषयी यापूर्वी सम क्रमांक दि.३-९-८१ च्या पत्रात सूचना दिल्या आहेत त्यानुसार कार्यवाही करावी.

(अ) पोटहिस्सा मोजणीबाबत तक्रार असेल तर मोजणी पडताळणी निमतानदार/मंडळ निरीक्षक अनुभवी भूमापकांनी करुन संबंधीतांच्या जाबजबाबासह अहवाल सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी त्यांचेकडे ज्या महिन्यात काम सोपविले त्याच महिन्यात अथवा पुढील महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत करावा. मोजणी कामाची पडताळणी करणे आवश्यक आहे असे दिसून आल्यास त्याबाबत पुन्हा घेऊन सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांनी एकत्रीकरण अधिकारी यांचेकडे परिपूर्ण अहवाल सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांचे कार्यालयात चौकशीसाठी अर्ज प्राप्त झाला तेव्हापासून ३ हा अहवाल त्यांनी कोणत्याही परिस्थितीत सादर करणे आवश्यक आहे. सर्व

(ब) अर्जदाराची तक्रारी अदलाबदलीबाबत असेल तर अशा अर्जाची चौकशी/संबंधीतांना जागेवर जाऊन अर्ज पोहोचल्यापासून दोन महिन्यात सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांनी चौकशी तारखेपासून १५ दिवसात परिपूर्ण अहवाल एकत्रीकरण अधिकारी यांना सादर करावा. रितीने अर्ज प्राप्त झाल्या तारखेपासून ३ महिन्यात चौकशीअंती सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी अहवाल सादर करणे आवश्यक आहे. सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांनी सुचविलेली असेल तर एकत्रीकरण अधिकारी यांनी सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांच्या चौकशी महिन्यात गावी भेट देऊन किंमतीवरील दुरुस्तीबाबत चौकशी करावी. पंच अभिप्राय व हरकतपत्राबाबत अभिप्राय देऊन त्यांचा अहवाल चौकशी दिनांकापासून १५ दिवसांचे आत सादर करावा.

(क) अपील अधिकार अभिलेखांबाबत तक्रारी अर्ज/अपील प्रकरणी एकत्रीकरण अधिकारी/उपसंचालक भूमि अभिलेख यांनी अर्ज/अपील प्राप्त झाल्यापासून २ महिन्यांचे आत म.ज.म.अधिनियम १९६६ नुसार सुनावणीसाठी प्रथम तारीख मुकर करावी. सुनावणीत पूर्ण झाले तारखेपासून ए निर्णय अर्जदारास कळवावा. सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांनी पुढील आवश्यक ती १५ दिवसात एकत्रीकरण अधिकारी यांना अहवाल सादर करावा.

४)(अ) एकत्रीकरण अधिकारी यांचे कार्यालयात चौकशी होऊन इम प्राप्त झालेली प्रकरणे उपसंचालक भूमि अभिलेख यांना १ महिन्यात पडताळणीअंती सादर करावीत. विहित झाल्यास त्याबाबत कार्यालयातील निमतानदार अगर संकलन लिपीकास जबाबदार धरुन करण्यात यावी.

(ब) उपसंचालक भूमि अभिलेख यांचे कार्यालयात प्राप्त होणारी प्रकरणे जास्तीत जास्त जमाबंदी आयुक्त पुणे यांना सादर केली जावीत. प्रकरणी त्यांनी निर्णय घ्यावयाचा असे प्राप्त झालेपासून एक महिन्यात घेतला जावा. विहित मुदतीपेक्षा विलंब झाल्यास त्या संकलन लिपीकावर ठेवुन त्यांचेविरुद्ध आवश्यक शिस्तभंग कारवाई करण्यात यावी.

५) शक पुर्ततेसाठी सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी/एकत्रीकरण अधिकारी यांचे कार्यालय प्रकरणे कार्यालयीन पुर्ततेची असलीस तेव्हा ती १५ दिवसात पुर्तता करुन फेर सादर केली पुर्तता करणेसाठी गावी जाण्याची आवश्यकता असेल तर अशा प्रकरणांची पुर्तता करुन फेर सादर करावीत.

निमतानदार, मंडळ निरीक्षक अगर एकत्री.भूमापक यांच्याकडे सहाय्यक एकत्रीकरण प्रकरणे शक पुर्ततेसाठी दिली असली तरी ती सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांचेकडे समजले जाईल, व त्याखालीच्या कालावधी वर नमूद केलेल्याप्रमाणेच १५ दिवसांचा / राहील. विलंब झाल्यास सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी आणि संबंधीत कर्मचारी यांचे राहील.

S-244

६)(अ) का.क.३१(अ) [illegible] मधील दुरुस्तीकाम/दुरुस्ती योजना तयार करण्या उपसंचालक भूमि अभिलेख / जमाबंदी आयुक्त पुणे यांनी दिल्यानंतर ते पोहोचल्या तारखेपासून

शुध्दीपत्रक/दुरुस्ती योजना तयार करुन प्रसिध्दीस [illegible]

पुणे यांचेकडे २ आठवडयात सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांनी एकत्रीकरण अधिकारी यांचेमार्फत सादर करावी.

(ब) का.क.32(१) खाली दुरुस्ती योजना तयार करुन सादर करताना त्या सोबत सादर करावयाच्या कागदपत्राबाबत इकडील क्र.कोन/एडी.१४/सी-१/८०, दि.१५-१२-८० अन्वये दिलेल्या सुचनांनुसार कागदपत्रे सादर करावेत.

(क) का.क.31 अ / 32(१) खालील शुध्दीपत्रक / दुरुस्ती योजना तयार करण्याचे आदेश प्रकरणासह सरळ सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांच्याकडे पाठविले जावेत आणि त्यांच्या प्रती एकत्रीकरण अधिकारी यांना माहितीसाठी पाठवाव्यात. या कार्यपध्दतीमुळे एकत्रीकरण अधिकारी यांचे कार्यालयात जाणा-या वेळेची बचत होईल.

७)(अ) का.क.32(१) खालील प्रसिध्दीस प्राप्त दुरुस्ती योजना सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांनी त्यांचेकडे प्राप्त झाल्यापासून एका आठवडयात गावी/तालुक्यात प्रसिध्द कराव्यात आणि प्रसिध्दीची मुदत संपलेनंतर १५ दिवसात त्यावरील हरकतीसह एकत्रीकरण अधिकारी यांचेकडे सादर कराव्यात.

(ब) एकत्रीकरण अधिकारी यांनी अशी प्रकरणे वर परि.(४)(अ) मध्ये नमूद केलेल्या मुदतीत उपसंचालक भूमि अभिलेख यांना सादर करावीत. प्रसिध्दीवर हरकत अर्ज असेल तर त्यांनी चौकशी करुन जास्तीत जास्त दोन महात प्रकरणे सादर करावीत.

८) सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी/एकत्रीकरण अधिकारी यांनी प्राप्त होणा-या सर्व प्रकरणांसाठी आवक जावक नोंदवही विहित नमुन्यात ठेवावी. त्यात सर्व प्रकरणांचा आवक आणि जावक दिनांक नमूद करावा. वार्षिक निरीक्षण करणारे अधिका-यांनी निरीक्षणाचे वेळेस नोंदवही तपासावी व विहित केलेल्या कालमर्यादेपेक्षा विलंब झाला असल्यास संबंधीतांविरुध्द कारवाई करावी.

९)(अ) जमाबंदी आयुक्त पुणे कार्यालयाकडून चौकशीसाठी पाठविलेल्या जाणा-या सर्व प्रकरणात विहित कार्यपध्दतीनुसार चौकशी करुनच अहवाल सादर करणे आवश्यक आहे. केवळ कागदपत्रांवरुन अहवाल/अभिप्राय पाठवून प्रकरण निकाली ठेवण्याची शिफारस करु नये. कारण कागदपत्रांवरुन छाननी करुनच या कार्यालयाकडून चौकशीचे आदेश दिले जातात. असे अहवाल/अभिप्राय पाठविल्याने प्रकरणाचा अंतिम निर्णय अकारण लांबणीवर पडतो., चौकशी केल्यानंतर अर्जदाराची तक्रार निरर्थक आहे असे दिसून आल्यास तसा/तशी अहवाल/शिफारस सादर करावा / करावी.

(ब) जमाबंदी आयुक्त पुणे कार्यालयाकडून अर्जदारांची तक्रार निरर्थक आहे असे समजून त्यांचा अर्ज निकाली काढला असल्यास व अशा अर्जदारांनी पुन्हा त्याच स्वरुपाची तक्रार उपसंचालक भूमि अभिलेख यांचेकडे अर्ज करुन मांडल्यास अशा अर्जाची फेर चौकशी करु नये.

१०) सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी, सोलापूर, जळगाव, नाशिक, भंडारा, औरंगाबाद आणि जालना यांनी दरमहा किमान १७ अर्जांची चौकशी निकाली करण्याची आहे. या विभागातील सर्व बाबी त्यांचे कार्यालयासही लागू असून त्यांनीही त्यानुसार कार्यवाही करण्याची आहे.

११) शासकीय संदर्भ/विधानसभा प्रश्न/लोकायुक्त संदर्भ इत्यादि अति महत्वाच्या प्रकरणी जमाबंदी आयुक्त पुणे/उपसंचालक भूमि अभिलेख यांनी त्या विशिष्ट प्रकरणी दिलेल्या कालमर्यादेत सहाय्यक एकत्रीकरण अधिकारी/एकत्रीकरण अधिकारी यांनी चौकशी पूर्ण करुन अहवाल सादर करण्याचा आहे.

खातेदारांच्या तक्रारीची चौकशी पूर्ण होऊन त्यांना अंतिम निर्णय तातडीने दिला जावा या उद्देशाने ही कालमर्यादा ठरवून दिलेल्या आहेत. हा उद्देश सफल होण्यासाठी सर्वांनी त्यानुसार कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. यात कुचराई किंवा दुर्लक्ष होत आहे असे दिसून आल्यास त्यांची गंभीर दखल घेतली जाईल.

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख, म.रा.पुणे यांचे करिता

[illegible] ज.आ.आ.सं.भू.अ.
पुणे यांची स्वाक्षरी असे.

प्रतिलिपी - उ.सं.भू.अ. (सर्व) / ए.अ. (सर्व) / स.ए.अ. (सर्व) यांचेकडे माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

प्रतिलिपी - का.अ.क्र.१ ते ७/इ-१, स-१, ल-१, इ-४ यांचेकडे माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी अभिलेखापाल यांच्याकडे रवाना.

S-245